១. សេចក្តីផ្តើម

១. ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចនៅតាមបណ្តាប្រទេសមួយចំនួននៅលើពិភពលោក ក្នុងដំណាក់កាលដំបូងជានិច្ចជាកាលតែងតែប៉ះពាល់លើធនធានធម្មជាតិ ដែលជាប្រភពធនធានដ៏សំខាន់ សំរាប់ទ្រទ្រង់ជីវិតសត្វលោក ។ ដោយឡែកសំរាប់ប្រទេសកម្ពុជា ក៏បានចាប់ផ្តើមលើការធ្វើអាជីវកម្មធនធានព្រៃឈើតាមរយៈរូបភាពដីសម្បទាន ហើយនិងការកាប់រានពង្រីកដីធ្វើកសិកម្មជាបន្តបន្ទាប់ ។ ការពង្រីកដីដើម្បីដាំដំណាំកសិកម្ម និងដំណាំឧស្សាហកម្មនេះត្រូវបានអនុវត្តតាមរូបភាពពីរយ៉ាងគឺៈ (១) តាមរូបភាពក្រុមហ៊ុនដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និង (២) តាមរូបភាពចំការដំណាំគ្រួសារ ។

២. ទោះបីជាព្រៃសម្បទាននៅទូទាំងប្រទេសបានលប់ចោលស្ទើរតែទាំងស្រុងជាយូរមកហើយក្តី តែគំរបព្រៃនិងដំណុះឡើងវិញរបស់ព្រៃពុំមានលក្ខណៈប្រសើរឡើងទេ ។ ក្នុងខណៈដែលច្បាប់ និងសារាចរណ៍ជាច្រើនបានបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីធានាបាននូវចេរភាពបរិស្ថាន ប៉ុន្តែជាក់ស្តែងយើងគួរតែហ៊ានទទួលស្គាល់ថា យន្តការនៃការអនុវត្តន៍ទាំងឡាយនោះនៅពុំទាន់មានប្រសិទ្ធិភាពគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីទប់ស្កាត់សកម្មភាពលួចឆ្នក់ពីសំណាក់ជនឱកាសនិយម និងតំរូវការ ដើម្បីការរស់នៅរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានបានឡើយ ។ ហើយអ្វីដែលជាកង្វល់គឺ ធនធានព្រៃឈើទាំងនោះបាននឹងកំពុងតែបន្តបាត់បង់ទៅដោយទាំងពុំបានផ្តល់ចំណូលដល់ថវិការជាតិ ចំណែកឯសហគមន៍មូលដ្ឋានខ្លួនឯងក៏កាន់តែក្រីក្រទៅៗ ដោយការប្រឈមមុខជាមួយនឹងអន្តរកម្មរវាងភាពក្រីក្រនិងការរេចរិលផ្នែកបរិស្ថាន និងភាពព្រងើយកន្តើយមិនអើពើចំពោះភាពចាំបាច់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ដែលជាលទ្ធផលអាចនាំឱ្យឈានទៅដល់ស្ថានភាពអូសបន្លាយមួយ ក្នុងនោះសហគមន៍ទាំងឡាយនោះអាចនឹងបំផ្លាញឬធ្វើឱ្យខ្សោះដោយអចេតនានូវធនធានដ៏ផុយស្រួយ ដែលពួកគាត់កំពុងតែពឹងផ្អែកប្រាស្រ័យសម្រាប់ការរស់នៅរបស់ពួកគាត់ ។

៣. ជាមួយនឹងអន្តរកម្មរវាងភាពក្រីក្រនិងការរេចរិលផ្នែកបរិស្ថាននេះ វាបាននិងកំពុងតែធ្វើឱ្យល្បឿននៃការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចថយចុះយ៉ាងស្ញប់ស្ញាត់ ដោយសារតម្រូវឱ្យមានការបង្កើនខ្ទង់ថវិការនៃឆ្នាំសារពើពន្ធទៅលើកម្មវិធីសេវាកម្មសុខាភិបាល ការស្តារឡើងវិញនូវការធ្លាក់ចុះនៃផលិតភាពកសិកម្ម និងការស្តារឡើងវិញនូវធនធានធម្មជាតិផងដែរ ។

៤. ជាការពិតណាស់ដែលថាសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ទាំងនេះ ទោះតិចក្តីច្រើនក្តី តែងតែប៉ះពាល់លើធនធានធម្មជាតិ និងជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនក្នុងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដូច្នេះហើយទើបគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ទាំងនេះត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់ឱ្យមានការវាយតំលៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានឱ្យបានច្បាស់លាស់ ។

Draft

៥.	នៅក្នុងស្ថានភាពដែលយើងកំពុងតែដឹង និងមើលឃើញថា ធនធានព្រៃឈើកាន់តែរេចរិលខ្សត់ទៅៗ ដោយសារចរន្តនៃការចំរាញ់យកផលពីសំណាក់ជនឱកាសនិយម និងការបន្តនូវប្រពៃណីផ្អែកផ្ទួលរបស់ប្រជាជនសហគមន៍ទៅលើធនធានទាំងនោះ យើងគួរតែបង្វែរចក្ខុវិស័យទៅលើវិធីសាស្ត្រប្រសិទ្ធិភាពនៃការប្រើប្រាស់ដីនៅក្នុងជម្រើសផ្សេងទៀត តាមរយៈការប្រែក្លាយតំបន់ព្រៃរេចរិល ឬព្រៃដែលមានតំលៃពាណិជ្ជកម្មទាបទៅជាតំបន់អភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកសិ-ឧស្សាហកម្ម ជាមួយនឹងការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ និងគ្រប់គ្រងដីឱ្យបានសមស្រប ដោយផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងវិធានការបរិស្ថាន ក្នុងនោះការកាត់បន្ថយក្នុងកំរិតអតិបរមានូវហេតុប៉ះពាល់អវិជ្ជមានទៅលើបរិស្ថានរយៈពេលខ្លី និងវែង ហើយនិងការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះបញ្ហាសហគមន៍នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌមួយដែលមានតម្លាភាព និងគណនីយភាពត្រឹមត្រូវច្បាស់លាស់នោះ វានឹងនាំមកនូវប្រសិទ្ធិភាពសេដ្ឋកិច្ចខ្លាំងថែមទៀតជាក់ជាមិនខាន។

៦.	ជាការពិតណាស់ដែលថា នៅពេលដែលយុទ្ធសាស្ត្រនៃការអភិវឌ្ឍន៍បានប្រែក្លាយតំបន់មួយទៅជាតំបន់កសិ-ឧស្សាហកម្មហើយនោះ អ្វីដែលជាអត្ថប្រយោជន៍សំរាប់ប្រជាជនមូលដ្ឋានគឺ ការនាំមកនូវវិបុលភាពជាក់លាក់មួយនៅក្នុងសង្គមជនបទ ។ ព្រោះថា នៅពេលដែលឱកាសនៃការផ្តល់ការងារដល់កម្មករមានសន្ទុះកើនឡើង កំរិតនៃផលចំណូលគ្រួសារក៏មានលក្ខណៈល្អប្រសើរទៅតាមនោះដែរ។ ជាលទ្ធផល កំណើននៃលទ្ធភាពទិញដូរនឹងជំរុញឱ្យសកម្មនូវចរន្តសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងតំបន់ តាមរយៈការបំពេញសេចក្តីត្រូវការទំនិញ និងសេវាកម្មផ្សេងៗរបស់សហគមន៍។

Draft

៧.	ក្នុងពេលដែលសង្គម និងបរិស្ថានមានការផ្លាស់ប្តូរស្របគ្នាជាមួយនឹងដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍន៍ជាវិជ្ជមាននោះ ក៏អាចបណ្តាលឱ្យមាននូវជម្លោះផ្សេងៗផងដែរ។ ដូច្នេះដើម្បីសំរេចបាននូវឆន្ទៈនយោបាយក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកសិកម្ម និងដំណាំកសិឧស្សាហកម្មមួយគឺ ផ្អែកលើទស្សនាទានសង្គម-បរិស្ថាន និងសេដ្ឋកិច្ច ការរៀបចំនូវឯកសារបទដ្ឋានបច្ចេកទេស (ផែនការពិស្តារ និងផែនការប្រតិបត្តិប្រចាំឆ្នាំនីមួយៗ ការគណនាអំពីភាពស្ថិតស្ថេរផ្អែកសេដ្ឋកិច្ច របាយការណ៍វាយតំលៃអំពីហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាននិងសង្គម និងផែនការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន) គឺជាចំណុចគន្លឹះសំរាប់ក្រុមការងារអន្តរស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ប្រើជាឧបករណ៍សំរាប់ធ្វើការតាមដានត្រួតពិនិត្យ-វាយតំលៃ ទៅលើរាល់សកម្មភាព និងសុច្ចនាករនានា ដែលអាចធានាបានថារាល់សកម្មភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍គំរោង ពិតជាឆ្លើយតបទៅនឹងទស្សនាទានសង្គម-បរិស្ថាន និងសេដ្ឋកិច្ច។

## ១-១	គោលបំណង

៨.	តួនាទីចំបង និងគោលបំណងនៃការប្រើប្រាស់ដីរបស់ក្រុមហ៊ុន **C.R.C.K 2 APHIVATH CAOUT CHOUC CO., LTD.** គឺធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីធានាបាននូវចិរភាពនៃការដាំដំណាំកៅស៊ូ។ តែទោះជា

យ៉ាងនេះក្តី ព្រៃឈើក៏មានតួនាទីជាអ្នករក្សាសុវត្ថិភាពដល់ភារៈទូទៅរបស់អេកូឡូស៊ី បរិស្ថាន និងសង្គមផងដែរ នៅពេលដែលយើងគ្រប់គ្រងបានត្រឹមត្រូវ ។ ដូច្នេះគោលបំណងនៃការវាយតំលៃអំពីហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គមគឺៈ

ក- វាយតំលៃអំពីស្ថានភាពអេកូឡូស៊ីរបស់រុក្ខជាតិក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន (រុក្ខជាតិ ជុល្លព្រឹក្ស តិណជាតិ) ។

ខ- វាយតំលៃអំពីស្ថានភាពអេកូឡូស៊ីរបស់សត្វ (ថនិកសត្វ បកុណជាតិ បក្សី និងឧរង្គសត្វ) និងជីវិតសត្វរស់នៅក្នុងទឹក (ពពួកត្រី) នៅតាមប្រព័ន្ធអូរសំខាន់ៗ ។

គ-វាយតំលៃអំពីស្ថានភាពសង្គម សេដ្ឋកិច្ចរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន

ឃ-កំណត់អំពីមូលហេតុសំខាន់នានា និងកត្តាជុំវិញដែលបណ្តាលអោយមានហេតុប៉ះពាល់អវិជ្ជមានរបស់គំរោងអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកៅស៊ូទៅបរិស្ថានមូលដ្ឋាន ។

ង- កំណត់នូវវិធានការណ៍សមស្របដើម្បីលុបបំបាត់ និងឬកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានរបស់គំរោងអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកៅស៊ូ ។

១-២ វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ

៩. ដើម្បីសំរេចបាននូវគោលបំណងខាងលើ Green Consultancy Firm បានធ្វើការវាយតំលៃដោយប្រើនូវវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវដូចមានបង្ហាញជូនខាងក្រោមៈ

ក- លក្ខណៈជីវៈរូបសាស្ត្រៈ ប្រើប្រាស់ទិន្នន័យរបស់ស្ថានីយ៍ឧត្តុនិយម (ពោធិ៍ចិនតុង-កំពង់ធំ ២០០០-២០០៩ និងសីតុណ្ហភាព ២០០០-២០០៩ កំពស់ទឹកភ្លៀង) ។

ខ- បំរែបំរួលការប្រើប្រាស់ដី និងគំរបព្រៃៈ ប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ GIS & RS Datasets (UNDP GIS Datasets, 1992-93, 1997-97, FA GIS & RS Datasets 2002-2006) និងការអង្កេតជាក់ស្តែង នៅថ្ងៃទី ២២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១០ ដោយប្រើឧបករណ៍ paramotor ។ លើគន្លងឆ្លងកាត់ចម្ងាយ ៤០គ.ម គ្របដណ្តប់លើផ្ទៃដី ១៨៤៥ហិកតា ស្មើនឹង ២៥.៣១ ភាគរយ ក្នុងរយៈកំពស់ ៨០០ម ថតយករូបភាពច្បាស់ចាប់ទំហំ ០.៣ម ឡើងទៅ ។

គ- ការសិក្សាអំពីភាពសម្បូរណ៍បែបរបស់រុក្ខជាតិ ជុល្លព្រឹក្ស តិណជាតិ ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈការអង្កេតនូវប្រភេទនៃសារព័ន្ធរុក្ខជាតិ ដែលសង្កេតឃើញមាននៅក្នុងឡូត៍គំរូចំនួន២៩ តាមគន្លងឆ្លងកាត់ចម្ងាយ ១៧.៩ គ.ម កាលពីថ្ងៃទី០៣-០៤ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០១០ របស់ក្រុមការងារអង្កេតអេកូឡូស៊ី (ឧបសម្ព័ន្ធ១-១.២) ។

១០. ការវាយតំលៃលើធនធានសង្គម-វប្បធម៌ៈ ការសិក្សាអំពីស្ថានភាពសង្គមសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងឃុំពពក ស្រុកស្ទោង (Qualitative Method) ដោយការធ្វើ PRA ដោយការធ្វើអត្ថាធិប្បាយសង្ខេប

អំពីហេតុប៉ះពាល់វិជ្ជមាន និងអវិជ្ជមានទៅលើបញ្ហាបរិស្ថាន និងសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច (មានអភិបាលខេត្តកំពង់ធំ អភិបាលរងខេត្តកំពង់ធំ ប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ខេត្ត អនុប្រធានការិយាល័យ EIA មន្ទីរបរិស្ថានខេត្តកំពង់ធំ អនុប្រធានមន្ទីរកសិកម្មខេត្តកំពង់ធំ នាយរងខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើខេត្តកំពង់ធំ នាយរងខុទ្ទកាល័យសាលាខេត្ត ជំនួយការអភិបាលខេត្ត អភិបាលស្រុកស្ទោង ដែលមានសមាសភាពចូលរួមសរុបចំនួន០៨នាក់ កាលពីថ្ងៃទី ០៧ មិថុនា ឆ្នាំ២០១០ និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំពពក មេភូមិពពក រួមជាមួយប្រជាពលរដ្ឋសរុបចំនួន ២៨ នាក់ ថ្ងៃទី ២៩ ខែឧសភា ដល់ថ្ងៃទី ០៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១០ ។

១-៣ ក្រុមការងារ GCF

១១. ក្រុមការងារវាយតំលៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានមានចំនួន០៦នាក់ ដឹកនាំដោយ **បណ្ឌិត លី សុពណ៌-មុនី** (នាយក) ដូចមានរាយនាមខាងក្រោម:

១-	បណ្ឌិត	លី	សុពណ៌-មុនី	D.V.M. Post Ph.D.
២-	អនុបណ្ឌិត	តេង	ប៉េងសៀង	GIS & RS Specialist
៣-	បរិញ្ញាត្រី	ឆាយ	ងួន	ជំនាញការផ្នែកផែនទី
៤-	បរិញ្ញាត្រី	គី	សារ៉េត	ជំនួយការក្រុមហោះហើរ
៥-	បរិញ្ញាត្រី	ឡៅ	សារុន	អ្នកប្រមូលទិន្នន័យផ្នែកសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច
៦-	លោកមេឃុំ	ណត	អឿន	អ្នកដើរព្រៃ

Draft